

Länsstyrelsen
Västerbotten

Yttrande

Datum
2021-03-11

Ärendebeteckning
405-328-2021
Arkivbeteckning
405

1(2)

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
fi.sba.bb@regeringskansliet.se

Yttrande över Boverkets rapport 2020:21 - Mått på bostadsbristen

Er beteckning: Fi2020/05250

Länsstyrelsens synpunkter

Länsstyrelsen anser att Boverkets beräkningsmodell på ett bra sätt bidrar till att öka kunskapen om hur många hushåll som inte har en rimlig eller lämplig bostad. Det är bra att beräkningsmodellen möjliggör uppföljning av hur många, och hur stor andel, av hushållen som påverkas av bostadsbrist på både nationell, regional och lokal nivå. Återkommande beräkningar av och en gemensam syn på vad som utgör bostadsbrist skapar förutsättningar för att både utvärdera befintliga, och utforma mer effektiva och ändamålsenliga verktyg och åtgärder för att förbättra bostadssituationen för de hushåll som inte kan tillgodose sina behov på bostadsmarknaden.

Beräkningsmodellen och det underlag som tagits fram ska användas av kommunerna för att analysera bostadsbristen men det kommer även att vara användbart för Länsstyrelsen i arbetet med de regionala bostadsmarknadsanalyserna. För att underlätta för kommunerna att ta analysen vidare anser vi att Boverket även bör utveckla metodstöd som kan användas för att analysera utbudet av bostäder i förhållande till bostadsbristen och vilka verktyg, insatser och åtgärder som kan användas för att fler hushåll ska kunna få en rimlig eller lämplig bostad. Det kan vara särskilt angeläget i mindre kommuner som har små resurser att ägna åt analyserna och där det även kan vara svårt att upphandla kompetens för att genomföra analyser, om den saknas i den egna organisationen.

Boverket har valt sex kriterier som utifrån ett behovsperspektiv indikerar att ett hushåll har behov av en annan boendelösning än den de för tillfället har. Utifrån kriterierna beräknas hur många hushåll som har fuktproblem, är trångbodda, har ansträngd boendeekonomi, långt pendlingsavstånd, som flyttar mycket och som haft både ansträngd boendeekonomi och varit trångbodda under en längre tid. Valet av kriterier och de mått som används motiveras väl och det är bra att det i rapporten även förs resonemang kring brister i kriterierna, måtten och beräkningarna.

En brist som diskuteras är att det finns risk att hushåll som har en ansträngd boendeekonomi inte fångas upp av beräkningarna. Detta beror på att baskonsumtionen, som den disponibla inkomsten ska användas till utöver boendeutgifter, är baserad på Socialstyrelsens riksnorm för försörjningsstöd

och att schabloniserade boendeutgifter används. Läget och utvecklingen på bostadsmarknaden ser väldigt olika ut i kommunerna i Västerbottens län och i de olika länen med stora skillnader i bostadspriser och hyror. Vi anser därför att det bör prövas om beräkningarna av ansträngd boendeekonomi kan kompletteras med hänsyn till dessa skillnader för att undvika underskattning eller överskattning av antalet hushåll med dessa problem. På bostadsmarknader med höga priser och hyror vore det önskvärt om även hushåll som har en försörjning och som inte befinner sig i de lägsta inkomstkategorierna, men som ändå kan ha svårt att tillgodose sina behov på bostadsmarknaden kan fångas upp av beräkningarna.

Det är positivt att beräkningsmodellen är flexibel och att måtten kan kompletteras. I rapporten uppmärksammas att det finns brister för vissa grupper som inte fångas upp av beräkningsmodellen. Det handlar om brister inom särskilda boendeformer för äldre, bostäder anpassade för personer med funktionsnedsättning och skyddade boenden för våldsutsatta. Vi anser att brister även för dessa grupper bör fångas upp och underlag tas fram som kan ingå i de återkommande beräkningarna av bostadsbristen. Det vore också bra om beräkningarna på ett tydligare sätt kan synliggöra nyanländas boende-situation samt att det är angeläget att diskutera hur underlag för att beräkna hemlöshet kan tas fram.

En annan viktig aspekt men som är svår att fånga i beräkningsmodellen är utvecklingen i kommuner som har en hög andel fritidsboenden. Bostadsmarknaden i denna typ av kommuner kan ofta uppvisa olika sidor. Efterfrågan och priser kan i vissa delar av kommunerna ha stigit snabbt. Samtidigt kan efterfrågan och priser i andra delar av kommunerna vara låg, vilket bland annat kan leda till att hus inte kommer ut till försäljning. Detta innebär dels utmaningar när kommunerna ska planera för kommunal service och infrastruktur i områden där befolkningen varierar mycket över året. Men det innebär också utmaningar kopplat till bostadsförsörjningen om hushåll med låga inkomster får svårt att efterfråga permanentboende i konkurrens med hushåll med högre inkomster från andra kommuner som efterfrågar fritidsboende. Vi anser att det är viktigt att även belysa denna problematik och hur det påverkar kommunernas förutsättningar att planera för bostadsförsörjningen.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Helene Hellmark Knutsson med samhällsplanerare Anton Brännvall som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.